

COVID-19 DÖNEMİNDE AKADEMİSYENLERİN UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARI ÖLÇEĞİ (AKUZET): TÜRKÇEYE UYARLAMA, GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

ACADEMICIANS' ATTITUDE SCALE TOWARDS DISTANCE EDUCATION (AKUZET)
IN THE COVID-19 PERIOD: THE STUDY OF ADAPTATION TO TURKISH, VALIDITY
AND RELIABILITY

Atilla BİNGÖL

Dr., Bilgi İşlem Daire Başkanlığı,
Fırat Üniversitesi, Elazığ/Türkiye.
PhD., Department of IT, Fırat
University, Elazığ/Türkiye.
abingol@firat.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-8505-5400

Yunus GÜRAL

Dr., Fen Fakültesi, İstatistik Bölümü,
Fırat Üniversitesi, Elazığ/Türkiye.
PhD., Faculty of Science, Department
of Statistics, Fırat University,
Elazığ/Türkiye.
ygural@firat.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-0572-453X

Makale bilgisi | Article Information

DOI: 10.47994/usbad.1317808

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Date Received: 21.06.2023

Kabul Tarihi / Date Accepted: 20.12.2023

Yayın Tarihi / Date Published: 20.08.2024

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Ağustos / August

Bu Makaleye Atıf İçin / To Cite This Article: Bingöl, A., & Gural, Y. (2024).

COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları
Ölçeği (AKUZET): Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *USBAD
Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 6(15), 182-197.

İntihal: Bu makale intihal.net yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

Plagiarism: This article has been scanned by intihal.net. No plagiarism
detected.

İletişim: Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usbad>
mail: usbaddergi@gmail.com

Öz: Bu çalışma, Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilen COVID-19 salgın hastalık döneminde neredeyse tüm ülkelerde ve tüm eğitim seviyelerinde hazırlıksız geçiş yapılan uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik akademisyen tutumlarını ölçmeyi hedefleyen Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeğinin (DEAS - Distance Education Attitudes During COVID-19) Türkçeye uyarlamasını yaparak geçerlik ve güvenilirliğini sınamayı amaçlamaktadır. İngilizce versiyonu Tzivinikou, Charitaki ve Kagkara (2020) tarafından oluşturulan 10 maddelik ölçeğin Cronbach's Alfa değeri 0,764 bulunmuştur. Araştırmanın örneklemini 2021-2022 öğretim yılı ikinci döneminde Fırat Üniversitesinde görev yapan 190 akademisyen oluşturmaktadır. Ölçekteki özgün maddeler, alanında uzman dilbilimci üç öğretim üyesi tarafından bağımsız olarak Türkçeye çevrilmiştir. Katılımcılara uygulanan Türkçe ölçekten alınan verilerle ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Barlets değerleri hesaplanmış ve faktör yapıları için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analizler neticesinde Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,854 olarak, Cronbach's Alfa katsayısı ise $\alpha = 0,852$ olarak hesaplanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, Türkçeye uyarlanan ve AKUZET ismiyle kullanılacak "COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeği"nin üniversitelerde görev yapan akademisyenler için geçerli ve yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir. Gelecekte de uygulanması muhtemel olan uzaktan eğitim uygulamalarının iyileştirilmesi açısından, farklı deneyimlere sahip akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesi için daha fazla sayıda ölçme değerlendirme araçlarının geliştirilmesi çalışmalarına önem verilmelidir. Araştırmada doğrulanan ölçeğin uygulanmasından elde edilecek bulguların, günümüzde artık eğitim metotlarının merkezinde yer edinen uzaktan eğitim uygulamalarının iyileştirilmesi açısından araştırmacılar, eğitimciler ve politika yapımcılar için değerli bilgiler sağlayacağına inanıyoruz.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum, Ölçek Uyarlama, Akademisyen, Geçerlik ve Güvenirlik

Abstract: This study aims to test the validity and reliability of the Distance Education Attitude Scale (DEAS), which aims to measure the attitudes of academics towards distance education practices, which are transitioned unprepared in almost all countries and at all educational levels during the COVID-19 pandemic period, which was declared as a pandemic by the World Health Organization in March 2020, by adapting it into Turkish. The Cronbach's Alpha value of the 10-item scale, the English version of which was created by Tzivinikou, Charitaki, and Kagkara (2020), was found to be 0,764. The sample of the study consisted of 190 academicians working at Fırat University in the second semester of the 2021-2022 academic year. The original items in the scale were independently translated into Turkish by three linguist faculty members who are experts in their fields. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Barlets values of the scale were calculated with the data obtained from the Turkish scale applied to the participants and confirmatory factor analysis was performed for factor structures. As a result of the analysis, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) value was calculated as 0,854 and Cronbach's Alpha coefficient was calculated as $\alpha = 0,852$. The findings obtained from the research show that the "Scale of Academics' Attitudes Towards Distance Education in the COVID-19 Period", which was adapted into Turkish and will be used as AKUZET, is valid and highly reliable for academics working in universities. In order to improve distance education practices that are likely to be implemented in the future, more attention should be paid to the development of more measurement and evaluation tools to determine the attitudes of academics with different experiences towards distance education. We believe that the findings to be obtained from the application of the scale

validated in the research will provide valuable information for researchers, educators and policy makers in terms of improving distance education practices, which are now at the center of educational methods.

Key Words: COVID-19, Attitude Towards Distance Education, Scale Adaptation, Academics, Validity and Reliability

1. GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2020 yılı başlarında pandemi olarak ilan edilen ve etkisi günümüzde de devam eden COVID-19 salgın hastalık süreci, insanlık tarihinde benzeri görülmemiş bir felaket olarak tanımlanmaktadır (World Health Organization, 2020). Pandemi döneminde salgının toplum üzerindeki etkilerini en aza indirebilmek için çeşitli tedbirler alan hükümetlerin uygulamaları tüm sektörler üzerinde ani ve büyük etki yaratmış, küresel sektörlerin %81'i olumsuz etkilenmiştir (International Labour Organization, 2020). Hükümetlerin uyguladığı tedbirlerden olumsuz etkilenen sektörlerden birisi de zorunlu kapatma önlemi uygulanan eğitim sektörü ve dolayısıyla her eğitim seviyesindeki eğitimciler ve öğrenciler olmuştur. Türkiye'deki üniversiteler de Nisan 2020 sonlarında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) talimatı ile örgün eğitime yaklaşık iki akademik yıl boyunca ara vermiş ve eğitim faaliyetlerine uzaktan eğitim yoluyla devam etmişlerdir. Bu dönemde öğrenciler derslerini bilgisayarlar veya diğer iletişim teknolojileri aracılığıyla evlerinden takip etmişler. Uzaktan eğitim, çevrimiçi dersler, video konferanslar, e-öğrenme platformları ve diğer dijital araçlar kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ders materyalleri öğrencilere çevrimiçi sunularak, dersler canlı yayınlanarak veya kaydedilmiş videolar paylaşarak eğitimler devam ettirilmiştir. Bu yöntem, COVID-19 döneminde sosyal mesafe önlemlerine uyulmasını sağlamak ve salgının yayılmasını engellemek amacıyla tercih edilmiştir.

Uzaktan eğitim, zaman ve mekan kısıtlaması olmaksızın, bir organizasyonda bir iletişim kanalı kullanılarak yapılan planlı öğretme ve öğrenme etkinlikleri olarak tanımlanmaktadır (Moore & Kearsley, 2011: 2). Artan nüfus karşısında bilgiye erişim taleplerinin artması ve yüz yüze eğitimin yetersiz veya imkansız olması gibi sebepler, günümüzde geleneksel eğitime alternatif bir yöntem olarak uzaktan eğitimin daha fazla tercih edilmesine neden olmuştur (Balaman, 2018).

Açık öğretim sistemlerinin zaten bilinen temel bir yöntemi olan ve aynı zamanda da geleneksel öğrenme yöntemlerinden farklılaştığı nokta olan uzaktan eğitimin; öğrenenlere nerede ve ne zaman öğrenmek istediklerine karar vermede esneklik sağlaması (Hartnett vd., 2011), öğrenme esnekliği sağlaması (Thoms & Eryılmaz, 2014) ve kendi öğrenme tarzlarına göre öğrenme programlarını oluşturmalarına imkan sağlaması (Davis vd., 2019) gibi birçok olumlu özelliği vardır. Ancak, uzaktan eğitim; geniş hazırlık süresi ve duruma özgü didaktik uyarlama gerektirdiğinden, önceden oluşturulmuş kavramlar ve araştırma bulguları, pandemi dönemindeki gibi acil durum uzaktan eğitim uygulamalarına uyarlanmadan uygulanamaz (Bozkurt vd., 2020). Literatürde, uzaktan eğitimle ilgili olarak pandemi döneminde yürütülen çalışmalarda eğitim kurumlarının

teknolojik altyapı eksiklikleri, eğitimcilerin yetersiz uzaktan eğitim tecrübeleri ve teknolojik yetkinliklerinin olmaması gibi sorunların daha fazla ön plana çıktığı belirtilmektedir (Afşar & Büyükdoğan, 2020; Can, 2020; Karadağ & Yücel, 2020).

COVID-19 pandemisinin, üniversitelerin uzaktan eğitim platformlarındaki eksiklikleri keşfetmek ve gidermek, çevrimiçi eğitim ağını geliştirmek ve etkili yönetim sayesinde çevrimiçi eğitim reformunu hızlandırmak gibi eğitim sistemlerinin gelişimine dolaylı faydaları da olmuştur. Eğitim kurumlarının uluslararası iş birliklerini sağlayabilmesi ancak, pandemi döneminde dünya çapında milyonlarca öğretmen ve öğrencinin etkilendiği süreçte uzaktan eğitim platformlarında karşılaşılan zorlukların analizi, edinilen deneyimlerin, bilgilerin ve kaynakların paylaşılması ile mümkündür.

Araştırmacılar COVID-19 sürecinin bireyler ve toplumlar üzerindeki etkilerini araştırmaya devam ederken, birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de eğitim faaliyetlerinin aksamaması için yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerinin etkililiğine ilave olarak hem öğrenen hem de öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının ölçülmesi yönünde araştırmalar da yapılmaya devam etmektedir. Bu araştırmaların geneli, uzaktan eğitim sürecinin öğretmenler ve öğrenenler üzerindeki etkisini, eğitim kalitesini, öğretmenler ve öğrenenlerin başarısını ve motivasyonunu, öğretim yöntemlerini ve diğer birçok faktörü değerlendirmeyi amaçlamıştır.

2. AMAÇ VE PROBLEM

COVID-19 pandemisi döneminde derslere uzaktan eğitim yoluyla katılan akademisyenlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarını ve bu tutumlarla ilişkili faktörleri anlamak, gelecekte yaşanabilecek küresel kriz dönemlerinde uzaktan eğitim sistemlerinde karşılaşılabilecek sorunların önlenmesi, öğretmenler ve öğrenenler için daha etkili uygulamalar tasarlanabilmesi, daha somut ve doğru müdahale stratejileri geliştirilebilmesi açısından önemlidir. Bu nedenle, akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyen faktörleri anlamaya yönelik ölçme ve değerlendirme araçlarına daha geniş bir yelpazede ihtiyaç duyulduğu da açıktır.

COVID-19 döneminde eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitim tutumlarını belirleyebilmek için geliştirilmiş bir ölçeğin Türkiye’de bir yükseköğrenim kurumunda görev yapan ve Türkçe konuşan akademisyenler için uyarlanması, ölçeğin faktör yapısı, güvenilirlik ve yapı geçerliği analizlerinin yapılması bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Ülkemizde ve dünyadaki üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarını belirlemenin, bu tür kriz dönemlerinde uzaktan eğitim programlarının en optimal düzeyde geliştirilebilmesi ve ilerlemelerin izlenebilmesi için eğitim teknolojisi şirketlerine ve yükseköğrenim kurumlarına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

3. ÖLÇEĞİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI

Tzivinikou, Charitaki ve Kagkara (2020) tarafından oluşturulan ve orijinal formu İngilizce olan "Distance Education Attitudes During COVID-19 Crisis (DEAS)" ölçeğinin Türkçeye uyarlanması aşamasında, öncelikle ölçeğe ait çalışmanın sorumlu yazarlarına e-posta ile ulaşılarak ölçeğin kullanımı için gerekli izinler alınmıştır. Sonrasında ölçekteki özgün maddeler, alanında uzman ve birbirinden bağımsız üç dilbilimci öğretim üyesi tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Çeviri aşamasında her bir maddede kullanılan ifadelerin Türkçe karşılıkları belirlenirken en az iki uzmanın benzer biçimde ifade etmiş olmaları kıstası göz önünde bulundurulmuştur. Daha sonra, ölçekte yer alan maddelerin uzaktan eğitime yönelik akademisyen tutumlarını tam olarak ölçüp ölçmediği açısından gözden geçirilmesi ve kapsam yönünden değerlendirmeleri amacıyla uzaktan eğitim alanında çalışmaları bulunan iki akademisyene daha gönderilmiştir. Son aşamada ise bir Türk dili uzmanı tarafından anlaşılabilirlik ve imla bakımından incelenen ölçeğin Türkçeye uyarlama işlemi tamamlanmış ve katılımcılara uygulanacak hale getirilmiştir.

4. KATILIMCILAR

Araştırmaya, 2021-2022 eğitim-öğretim yılının ikinci yarısında Fırat Üniversitesinde görev yapan akademisyenler arasından gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden 190 akademisyen dahil edilmiştir.

5. VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Orijinal adı "Distance Education Attitudes During COVID-19 Crisis (DEAS)" olan ölçek, eğitimcilerin uzaktan eğitim programlarındaki etkililiğini ve kalitesini ölçmek için Tzivinikou, Charitaki ve Kagkara (2020) tarafından geliştirilmiştir. 10 maddeden oluşan orijinal ölçeğin Cronbach's Alpha değeri $\alpha=0,764$ 'dür. İki alt boyut yapısına sahip olan ölçeğin birinci alt boyutu Uzaktan Eğitimin Etkinliği (UEE) ile ilgili altı maddeden (M1, M3, M6, M7, M9, M10), ikinci alt boyutu ise Uzaktan Eğitimle İlgili Zorluklar (UEZ) ile ilgili dört maddeden (M2, M4, M5, M8) oluşmaktadır. Ölçeğe verilecek yanıtlar 4'lü Likert tipinde olup, 4. ve 5. maddeler dışındaki tüm maddeler "1=Kesinlikle Katılmıyorum" ile "4=Kesinlikle Katılıyorum" arasında, 4 ve 5. maddeler "4=Kesinlikle Katılmıyorum" ile "1=Kesinlikle Katılıyorum" arasında derecelendirilmiştir.

Örneklemeden veri toplamak için; DEAS ölçeğinin araştırmacılar tarafından Türkçeye uyarlanan formu, "COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeği (AKUZET)" adıyla katılımcılara uygulanmıştır. Uzmanlar tarafından Türkçeye uyarlanmış soruları içeren anket, Google Forms uygulaması aracılığıyla çevrimiçi ortama aktarılmış, oluşturulan anket formuna ait katılım linki WhatsApp, e-posta, SMS gibi iletişim uygulamalarıyla akademisyenlere gönderilmiştir. Gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden katılımcılar, araştırmanın gizlilik esasları çerçevesinde araştırmaya katkı sunmuşlardır.

6. ETİK KURALLARA UYGUNLUK

Araştırma için, Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulundan 18.03.2022-160765 sayılı "Etik Kurallara Uygunluk" onayı alınmıştır. Çevrimiçi uygulanan anketler yanıtlanmaya başlamadan önce "Gönüllü Katılım Formu" aracılığıyla katılımın gönüllük esaslı olduğu ve elde edilecek verilerin araştırma haricinde kullanılmayacağı katılımcılara bildirilmiş ve onay alınmıştır.

7. VERİLERİN ANALİZİ

Katılımcıların ölçeğe verdiği yanıtlardan elde edilen veri seti içerisinde aykırı değer ve veri kaybı olmadığı tespit edildikten sonra SPSS-22 paket programı ile gerekli analizler yapılmıştır. Uygulanan anketten elde edilen veriler; ölçeğin geçerlik sınaması açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analiziyle, güvenirlilik sınaması ise Cronbach's Alfa iç tutarlılık katsayısı ve test-tekrar test yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmadaki analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p=0,05$ olarak belirlenmiştir.

8. BULGULAR VE YORUMLAR

Geçerlik ve Güvenirlik Analizleri

İngilizce orijinalinden Türkçeye çevrilen COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeğinin güvenirliliğini belirlemek için test-tekrar test yöntemi kullanılarak madde fark analizi, Cronbach alfa katsayısı ve madde analizi yapılmıştır. Bir anket formun tekrarı yöntemi, bir ölçme aracının aynı denek grubuna aynı koşullarda, önemli derecede hatırlamaları önleyecek kadar uzun, fakat ölçülecek özellikte önemli değişimler olmasına izin vermeyecek kadar kısa bir zaman aralığında iki kez uygulanmasıdır. Bu durum dikkate alınarak iki tekrar arasında yaklaşık iki haftalık bir süre sonra olmasına dikkat edilerek aynı katılımcılara ($n=190$) tekrar test uygulanmıştır.

Tablo 1. AKUZET ölçeğinin Güvenirlik Analizi

	Cronbach's Alpha	Madde sayısı
Test	.852	10

Tablo 1'e göre yapılan iç tutarlılık analizi neticesinde $\alpha= 0,852$ olarak hesaplanan Cronbach's Alfa katsayısı, uygulanan ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermiştir.

Tablo 2. Test Madde Analizi

	Madde silindiğinde ölçek ortalaması	Madde silindiğinde ölçek varyansı	Toplam korelasyon	Madde silindiğinde Cronbach's Alfa
Madde 1	22,28	20,550	,509	,843
Madde 2	22,25	20,385	,594	,835

Madde 3	23,01	20,398	,592	,835
Madde 4	21,81	21,923	,423	,849
Madde 5	21,89	20,560	,655	,830
Madde 6	22,53	19,811	,616	,832
Madde 7	22,91	20,324	,608	,833
Madde 8	21,60	22,858	,341	,854
Madde 9	22,50	20,543	,560	,838
Madde 10	22,42	19,873	,631	,831

Test madde analizi tablosu (Tablo 2) incelendiğinde herhangi bir maddenin silinmesine gerek olmadığı ve herhangi bir maddenin silinmesi durumunda güvenilirlik katsayısında yükselme olmayacağı görülmüştür.

Tablo 3. Test-Tekrar Test Madde Fark Analizi

Test -- Tekrar Test	Ortalama	SS	t	P
M1 -- m1	-,01053	1,22145	-,119	,906
M2 -- m2	-,10526	1,10768	-1,310	,192
M3 -- m3	,02632	1,09561	,331	,741
M4 -- m4	,03158	1,00214	,434	,665
M5 -- m5	-,01579	1,06148	-,205	,838
M6 -- m6	,02105	1,19061	,244	,808
M7 -- m7	,00526	1,09592	,066	,947
M8 -- m8	-,01579	,89960	-,242	,809
M9 -- m9	,02632	1,14288	,317	,751
M10 -- m10	,09474	1,21780	1,072	,285

Tablo 3 incelendiğinde Madde 1 ($p=0.906$), Madde 2 ($p=0.192$), Madde 3 ($p=0.741$), Madde 4 ($p=0.665$), Madde 5 ($p=0.838$), Madde 6 ($p=0.808$), Madde 7 ($p=0.947$), Madde 8 ($p=0.809$), Madde 9 ($p=0.751$) ve Madde 10 ($p=0.285$) maddelerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık gözlemlenmemiştir ($p>0.05$). Bu doğrultuda iki farklı zamanda uygulanan ölçeğin kararlı sonuçlar verdiği görülmüştür.

Çalışmada, COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeğinin geçerliği için öncelikle (AFA) Açıklayıcı Faktör Analizi, sonrasında ise (DFA) Doğrulayıcı Faktör Analizi uygulanmıştır.

Bir uyarlama çalışmasında ilk olarak DFA'nın kullanılması sonucunda gerçekte olması gerekenden farklı bir durum ortaya çıkabilir ve model yanlış uyum gösterebilir. Ayrıca bir veri seti birden fazla DFA modeli ile uyum sağlayabilir. Bu

nedenle uyarlamada kültürel farklılıkların ortaya konması ve çeviriden kaynaklı bir hata oluşmasını engellemek ve muhtemel hatayı fark etmek için ilk olarak AFA'nın yapılması önemli hale gelmektedir (Orçan, 2018, 414).

Mevcut faktör yapısı Açıklayıcı Faktör Analizi ile elde edilmiştir. Ölçeğin son faktör yapısı elde edilmiş ve yapı geçerliliği test edilmiştir.

AFA (Açıklayıcı Faktör Analizi)

Veri setinin ve örneklem büyüklüğünün Açıklayıcı Faktör Analizine (AFA) uygunluğu KMO ve Bartlett's testi ile incelenmiştir.

Tablo 4. KMO ve Bartlett's testi

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		,854
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1109,129
	Df	45
	Sig.	,000

Tablo 4 incelendiğinde KMO değerinin (0,854) evrenden seçilen örneklem sayısının Açıklayıcı Faktör Analizi için yeterli olduğunu göstermektedir.

COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeğine uygulanan AFA sonuçları Tablo 5'te yer almaktadır.

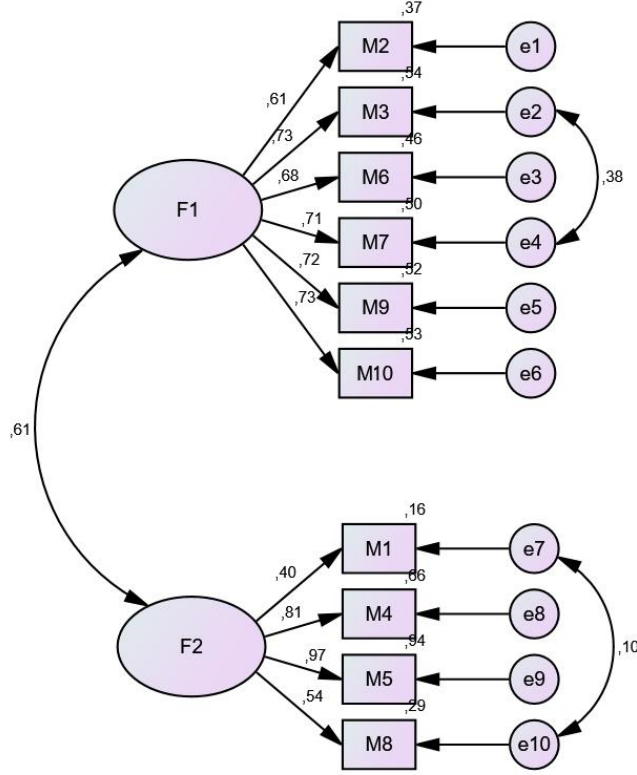
Tablo 5. Açıklayıcı Faktör Analizi

Faktörler	Maddeler	Faktör Yükleri	Öz Değer	Açıklanan Varyans (%)	Cronbach's Alfa
F1 (UEE)	Madde 2	.628	4.334	43.343	.842
	Madde 3	.798			
	Madde 6	.660			
	Madde 7	.826			
	Madde 9	.733			
	Madde 10	.681			
F2 (UEZ)	Madde 1	.505	1.450	14.505	.725
	Madde 4	.794			
	Madde 5	.764			
	Madde 8	.756			

Tablo 5'e göre, ölçek maddelerinin faktör yükleri 0,505 ile 0,826 arasında değişmektedir. Her faktör için Cronbach's Alfa katsayıları kabul edilebilir sınırlar içindedir. Yapılan AFA sonucu 2 faktörlü (F1 ve F2) bir yapı elde edilmiştir. UEE (F1) varyansın %43.343'ünü, UEZ (F2) varyansın %14.505'ini, UEE ve UEZ birlikte varyansın %57.848'ini açıklamaktadır. Elde edilen bu faktör yapısında F1 ($\alpha=0,842$) ve F2 ($\alpha=0,725$) alt boyutlarının oldukça güvenilir düzeye sahip olduğu tespit edilmiştir.

DFA (Doğrulayıcı Faktör Analizi)

Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ile faktörlerin yapısı değerlendirildikten sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile model uyumu incelenmiştir. AMOS programı yardımıyla yapılan DFA sonucu elde edilen son faktör yapısı Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeği İçin Gerçekleştirilen DFA Sonucu Çıkan Model

DFA sonucunda modele ait uyum iyiliği indekslerinin yeterli olması gerekmektedir. GFI uyum iyiliği indeksi (Goodness of Fit Index), CFI karşılaştırmalı Uyum (Comparative Fit Index), Normlaştırılmış Uyum (Normed Fit Index) ve TLI (Tucker Levis Index) indeksleri 0 değerine yaklaştıkça kötü, 1 değerine yaklaştıkça mükemmel uyumun olduğunu göstermektedir. 0.9 değerinden büyük olması yeterli düzeyde uyumun olduğunu göstermektedir. RMSEA Yaklaşık Hataların Ortalama Karekök (Root Mean Square Error of Approximation) indeksinin 0.5 değerinin altında olması iyi bir uyumun, 0.8 değerinin altında olması ise kabul edilebilir bir uyumun olduğunu göstermektedir. RMR Artıkların kök ortalama karesi (Root Mean-Square Residual) 0.5 değerinin altında olması mükemmel uyumun olduğunu göstermektedir. Ki-kare değerinin serbestlik derecesine oranının 5’in altında olması ise iyi uyumu göstermektedir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyükoztürk, 2010; Şimşek, 2007). DFA uygulandıktan sonra uyum iyiliği değerleri ve modifikasyon indisleri incelenmiştir. Modifikasyon indisleri aynı alt boyutta yer alan M3 ile M7 ve M1 ile M8 arasında modifikasyon gerçekleştirilmiştir. Modifikasyon

işlemi sonucu uyum indislerinde iyileşme olduğundan ve modifikasyon işlemi model ile uyumsuz ilişkiler içermediğinden modifikasyonlar uygulanmıştır (Meydan ve Şeşen, 2015).

Tablo 6. Doğrulayıcı Faktör Analizinin Uyum İndeksleri

χ^2	sd	χ^2/sd	p	GFI	CFI	RMR \leq	NFI	TLI	RMSEA
111.382	32	3.481	.000	0.935	0.926	0.043	0.901	0.92	0.075

Tablo 6 incelendiğinde χ^2/sd 'nin 3.481 olması modelin iyi uyum sağladığını göstermektedir. Ayrıca RMSEA'nın 0.075 değerinde, GFI'nin 0.935 değerinde, NFI'nin 0.901 değerinde, CFI'nin 0.926 değerinde, TLI'nin 0.92 değerinde, RMSEA'nın 0.075 değerinde olması modelin iyi uyumda olduğunu ve RMR'nin 0.043 değerinde olması modelin mükemmel uyumda olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda Türkçeye uyarlanan modelin iyi uyum sağladığı görülmüştür.

9. TARTIŞMA VE SONUÇ

Pandemi döneminde acil ve zorunlu geçiş yapılan uzaktan eğitim uygulamaları, eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması açısından yapılan acil durum eğitimi olarak adlandırılabilir. Bu dönemde yürütülen uygulamaların etkililiğinde, eğitim kurumlarının teknolojik alt yapılarının ve ders materyallerinin yeterliliği, öğrencilerin teknolojik yetkinliği ve sosyo-ekonomik durumları gibi faktörlere ilave olarak akademisyenlerin uzaktan eğitim tecrübeleri önemli bir rol oynamıştır. Uzaktan eğitimin etkililiği ve uzaktan eğitim uygulamalarının zorluklarının tespiti, gelecekteki eğitim politikalarının şekillendirilmesi ve kaliteli uzaktan eğitim programlarının oluşturulması açısından özellikle önemlidir.

Beklenmedik olağanüstü durumlar nedeniyle yapılan zorunlu değişimlerin eksikleri görebilmek ve iyileştirebilmek adına fırsatlar sunabileceği düşüncesinden hareketle; uzaktan eğitimin etkinliğinin ve zorluklarının araştırılması, kaliteli uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesi açısından özellikle önemlidir. Uzaktan eğitim programlarının etkili uygulanmasında akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları önemli bir rol oynadığından ve uzaktan eğitim programlarının iyileştirilmesi için dikkate alınması gerektiğinden, bu çalışmada Türkçeye uyarlaması yapılan ve kısa adı AKUZET olan ölçeğin doğrulanmasının uzaktan eğitim çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu sebeple; üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını analiz eden ölçme araçlarının geliştirilmesi; uzaktan eğitimin etkinliği ve zorluklarının bilinmesi ve kaliteli uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesi açısından özellikle önemlidir. Çalışmamızda da; Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda görev yapan ve Türkçe konuşan akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını ölçmeye yarayan Uzaktan Eğitim Tutumları Ölçeğinin (AKUZET) geçerlik ve güvenirlik doğrulanması yapılmıştır.

Çalışmamız sonucunda elde edilen bulguların analizinde COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeğinin (AKUZET) geçerlik ve güvenilirlik analizleri ile ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

Test-tekrar test sonucuna göre maddelerde anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p < 0,05$). Bu sonuca göre iki farklı zamanda uygulanan ölçeğin kararlı sonuçlar verdiği görülmüştür. İç tutarlılık analizi neticesinde Cronbach's Alfa katsayısı $\alpha = 0,852$ olarak hesaplanmış, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri $0,854$ bulunmuştur.

Çalışmada Türkçeye uyarlanan AKUZET ölçeğinin Cronbach's Alfa katsayısının ($\alpha = 0,852$), uyarlaması yapılan DEAS ölçeğinin Cronbach's Alfa katsayısından ($\alpha = 0,764$) daha yüksek çıkma nedenlerinden birisinin, uzmanlar tarafından yapılan çevirinin araştırma konusuna bağlı olarak daha anlaşılır bir dil ile ifade edilmiş olduğu ve ölçeğin seçilen örneklem grubuna uygun olduğu düşünülebilir.

Açımlayıcı faktör analizine göre maddeler için faktör yükleri 0.505 'den 0.826 arasında değişmekte olup iki faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Faktör 1 varyansın $\%43.343$ 'ünü, Faktör 2 varyansın $\%14.505$ 'ini, faktör 1 ve faktör 2 birlikte varyansın $\%57.848$ 'ini açıklamaktadır. Elde edilen bu faktör yapısında F1 ($\alpha = 0,842$) ve F2 ($\alpha = 0,725$) alt boyutlarının oldukça güvenilir düzeye sahip olduğu tespit edilmiştir.

DFA model sonuçları incelendiğinde χ^2/sd 'nin 3.481 , RMSEA 0.075 , GFI'nin 0.935 , NFI'nin 0.901 , CFI'nin 0.926 RMSEA'nın 0.075 olması modelin iyi uyumda olduğu ve RMR'nin 0.043 olması modelin mükemmel uyumda olduğunu göstermektedir. Yani Türkçeye uyarlanan modelin iyi uyum sağladığı tespit edilmiştir.

Türkçeye uyarlama için kullanılan DEAS ölçeğindeki faktör yapısı çalışmamız sonucunda AKUZET ölçeğinde de aynı yapıda oluşmuştur. Orijinal ölçeğin Uzaktan Eğitimin Etkinliğini ölçen 1. faktöründe yer alan 1. madde ile Uzaktan Eğitimle İlgili Zorlukları ölçen 2. faktöründe yer alan 2. madde, çalışmamız sonucunda karşılıklı yer değiştirerek 1. madde faktör 2'de, 2. madde faktör 1'de yer almıştır. Faktörler arasındaki bu geçiş; Madde 1'deki "*COVID-19 krizi sırasında uzaktan eğitim programlarına katılımım tatmin ediciydi*" ve Madde 2'deki "*Geleneksel eğitimdeki zorluklardan ziyade Uzaktan eğitimdeki zorluklarla daha kolay başa çıkıyorum*" sorularında katılımcıların dil yapısı ve kültürel farklılığının bir sonucu olduğu düşünülebilir. Literatürde, farklı bir dildeki ölçek uyarlamalarında ölçek yapısında değişiklik olmasının normal bir durum olduğu ve ölçekten bir maddenin çıkartılmasının dahi söz konusu olduğu görülmüştür (Orçan, 2018: 414).

COVID-19 döneminde akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının genel ve ortak amacı, akademisyenlerin uzaktan eğitim derslerine yönelik tutumlarını, deneyimlerini ve görüşlerini belirlemek ve ölçeklerin uygulanmasından elde edilecek veriler yardımıyla uzaktan eğitim süreçlerinin geliştirilmesine katkı sunmaktır.

Sonuç olarak; araştırmacılar tarafından Türkçeye uyarlanan AKUZET ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik analizleri, akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla kullanılabilir niteliklere sahip olduğunu göstermektedir. Çalışma sonucunda elde edilen ölçek, 2 alt boyut yapısına sahip olup ölçeğin birinci alt boyutu Uzaktan Eğitimin Etkinliği (UEE) ile ilgili altı maddeden (M2, M3, M6, M7, M9, M10), ikinci alt boyutu ise Uzaktan Eğitimle İlgili Zorluklar (UEZ) ile ilgili dört maddeden (M1, M4, M5, M8) oluşmaktadır.

Ölçeğin uygulanmasından elde edilecek verilerin, üniversitelerin uzaktan eğitim uygulamalarında akademisyenlerin uzaktan eğitime uyum sağlama düzeyleri ile onların motivasyonunu etkileyen ve iyileştirilmesi gereken stratejiler hakkında bir dizi bilgi sağlayacağı ve elde edilen bilgilerin kurumların eğitim yönetiminin iyileştirilmesi ve başarılı uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesi için faydalı olacağı düşünülmektedir.

Etik Beyan

"COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeği (AKUZET): Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik Çalışması" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve değerlendirme için başka bir akademik yayın ortamına gönderilmemiştir.

EK 1:

COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeği (AKUZET)

Bu anket, COVID-19 pandemisi döneminde üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının doğasını anlamamıza yardımcı olmak için tasarlanmıştır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	COVID-19 krizi sırasında uzaktan eğitim programlarına katılımım tatmin ediciydi.	1	2	3	4
2	Geleneksel eğitimdeki zorluklardan ziyade Uzaktan eğitimdeki zorluklarla daha kolay başa çıkıyorum.	1	2	3	4
3	Uzaktan eğitimin, geleneksel eğitimle aynı derecede etkili olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4
4	Derslerde dijital materyal kullanmada zorluklarla başa çıkabiliyorum.	4	3	2	1

5	Online derslerde karşılaştığım zorluklarla başa çıkabiliyorum.	4	3	2	1
6	Online derslerde öğrencilerle etkileşim kurabiliyorum.	1	2	3	4
7	Uzaktan eğitim ve geleneksel eğitimde etkili öğrenme çıktılarının eşit düzeyde elde edilebileceğini düşünüyorum.	1	2	3	4
8	Uzaktan eğitim derslerine katılmak için gerekli becerilere sahip olduğumu düşünüyorum.	1	2	3	4
9	Uzaktan eğitim derslerinde, geleneksel eğitimle aynı düzeyde motivasyona sahip olduğumu düşünüyorum.	1	2	3	4
10	Gelecekte uzaktan eğitim programlarına katılmak istiyorum.	1	2	3	4

- 4. ve 5. maddeler ters puanlanmaktadır.
- Birinci alt boyut (M2, M3, M6, M7, M9, M10): Uzaktan Eğitimin Etkinliği (UEE)
- İkinci alt boyut (M1, M4, M5, M8): Uzaktan Eğitimle İlgili Zorluklar (UEZ)

KAYNAKÇA

- Afşar, B., & Büyükdoğan, B. (2020). COVID 19 Pandemisi Döneminde İİBF ve SBBF Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5, 161- 182.
- Balaman, F. (2018). Web Tabanlı Uzaktan Eğitim ile Geleneksel Eğitimin İnternet Programcılığı 2 Dersi Kapsamında Karşılaştırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 1173-1200. DOI: 10.15869/itobiad.407953
- Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., Egorov, G., et al. (2020). A Global Outlook to the Interruption of Education Due to COVID-19 Pandemic: Navigating in a Time of Uncertainty and Crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1–126. DOI:10.5281/zenodo.387857
- Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) Pandemisi ve Pedagojik yansımaları: Türkiye’de Açık ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları (Birinci baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Davis, N. L., Gough, M., & Taylor, L. L. (2019). Online Teaching: Advantages, Obstacles and Tools for Getting it Right. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 19(3), 256–263. DOI: 10.1080/15313220.2019.1612313
- Hartnett, M., St. George A., & Dron, J. (2011). Examining Motivation in Online Distance Learning Environments: Complex, Multifaceted and Situation-dependent. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(6), 20. DOI: 10.19173/irrodl.v12i6.1030
- International Labour Organization (2020). *COVID-19 ve Çalışma Yaşamı: Etkiler ve Yanıtlar*. Retrieved October 23, 2022, from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/briefingnote/wcms_740193.pdf

- Karadağ, E., & Yücel, C. (2020). Distance Education at Universities During the Novel Coronavirus Pandemic: An Analysis of Undergraduate Students' Perceptions. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2),181-192. DOI: 10.2399/yod.20.730688
- Meydan, C. H., & Şeşen, H. (2015). *Yapısal Eşitlik Modellemesi AMOS Uygulamaları (2. Baskı)*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance Education: A Systems View of Online Learning*. Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning.
- Orçan, F. (2018). Açımlayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi: İlk Hangisi Kullanılmalı?. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi* 9(4), 413-421
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel İlkeler ve Lisrel Uygulamaları*. Ankara: Ekinoks Yayıncılık.
- Thoms, B., & Eryılmaz, E. (2014). How Media Choice Affects Learner Interactions in Distance Learning Classes. *Computers & Education*, 75(6), 112-126. DOI: 10.1016/j.compedu.2014.02.002
- Tzivinikou, S., Charitaki, G., & Kagkara, D. (2021). Distance Education Attitudes (DEAS) During Covid-19 Crisis: Factor Structure, Reliability and Construct Validity of the Brief DEA Scale in Greek-Speaking SEND Teachers. *Technology, Knowledge and Learning*, 26(3), 461-479. DOI: 10.1007/s10758-020-09483-1
- World Health Organisation (2020). *Director-General's Opening Remarks at the Media Briefing on COVID-19*. Retrieved November 17, 2022, from <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET: Uzaktan eğitim, zaman ve mekan kısıtlaması olmaksızın, bir organizasyonda bir iletişim kanalı kullanılarak yapılan planlı öğretim ve öğrenme etkinlikleri olarak tanımlanmaktadır (Moore ve Kearsley, 2011: 2). Artan nüfus karşısında bilgiye erişim taleplerinin artması ve yüz yüze eğitimin yetersiz veya imkansız olması gibi sebepler, günümüzde geleneksel eğitime alternatif bir yöntem olarak uzaktan eğitimin daha fazla tercih edilmesine neden olmuştur (Balaman, 2018). COVID-19 pandemisi döneminde hükümetlerin uyguladığı tedbirlerden olumsuz etkilenen sektörlerden birisi de zorunlu kapatma önlemi uygulanan eğitim sektörü ve dolayısıyla her eğitim seviyesindeki eğitimciler ve öğrenciler olmuştur. Türkiye'deki üniversiteler de Nisan 2020 sonlarında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) talimatı ile örgün eğitime yaklaşık iki akademik yıl boyunca ara vermiş ve eğitim faaliyetlerine uzaktan eğitim yoluyla devam etmişlerdir. Bu dönemde öğrenciler derslerini bilgisayarlar veya diğer iletişim teknolojileri aracılığıyla evlerinden takip ettiler. Uzaktan eğitim, çevrimiçi dersler, video konferanslar, e-öğrenme platformları ve diğer dijital araçlar kullanılarak gerçekleştirildi. Ders materyalleri öğrencilere çevrimiçi sunularak, dersler canlı yayınlanarak veya kaydedilmiş videolar paylaşarak eğitimler devam ettirildi. Bu yöntem, COVID-19 döneminde sosyal mesafe önlemlerine uyulmasını sağlamak ve salgının yayılmasını engellemek amacıyla tercih edildi. COVID-19 pandemisi döneminde derslere uzaktan eğitim yoluyla katılan akademisyenlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarını ve bu tutumlarla ilişkili faktörleri anlamak, yaşanabilecek küresel kriz dönemlerinde uzaktan eğitim sistemlerinde karşılaşılabilecek sorunların önlenmesi, öğretmenler ve öğrenenler için daha etkili uygulamalar tasarlanabilmesi, daha somut ve doğru müdahale stratejileri geliştirilebilmesi açısından önemlidir. Bu sebeple; üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını analiz eden ölçme araçlarının geliştirilmesi; uzaktan eğitimin etkinliği ve zorluklarının bilinmesi ve kaliteli uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesi açısından özellikle önemlidir. Çalışmamızda da; Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda görev yapan ve Türkçe konuşan akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını ölçmeye yarayan Uzaktan Eğitim Tutumları Ölçeğinin (AKUZET) geçerlik ve güvenilirlik doğrulaması yapılmıştır. Bu çalışma, uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik öğretmen tutumlarını ölçmeyi hedefleyen

Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeğinin (DEAS - Distance Education Attitudes During COVID-19) Türkçeye uyarlamasını yaparak geçerlik ve güvenilirliğini sınamayı amaçlamaktadır. Araştırmanın örneklemini 2021-2022 öğretim yılı ikinci döneminde Fırat Üniversitesinde görev yapan 190 akademisyen oluşturmaktadır. İngilizce versiyonu Tzivnikou, Charitaki ve Kagkara (2020) tarafından oluşturulan 10 maddelik ölçeğin Cronbach's Alfa değeri 0,764'dür. Ölçekteki özgün maddeler, alanında uzman dilbilimci üç öğretim üyesi tarafından bağımsız olarak Türkçeye çevrilmiştir. Katılımcılara uygulanan Türkçe ölçekten alınan verilerle ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Bartletts değerleri hesaplanmış ve faktör yapıları için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analizler neticesinde Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,854 olarak, Cronbach's Alfa katsayısı ise $\alpha = 0,852$ olarak hesaplanmıştır. Türkçeye uyarlanan AKUZET ölçeğinin Cronbach's Alfa katsayısının ($\alpha = 0,852$), uyarlaması yapılan DEAS ölçeğinin Cronbach's Alfa katsayısından ($\alpha = 0,764$) daha yüksek çıkma nedenlerinden birisinin, uzmanlar tarafından yapılan çevirinin araştırma konusuna bağlı olarak daha anlaşılır bir dil ile ifade edilmiş olduğu ve ölçeğin seçilen örneklem grubuna uygun olduğu düşünülebilir. Açımlayıcı faktör analizine göre maddeler için faktör yükleri 0.505'den 0.826 arasında değişmekte olup iki faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Faktör 1 varyansın %43.343'ünü, Faktör 2 varyansın %14.505'ini, faktör 1 ve faktör 2 birlikte varyansın %57.848'ini açıklamaktadır. Elde edilen bu faktör yapısında F1 ($\alpha = 0,842$) ve F2 ($\alpha = 0,725$) alt boyutlarının oldukça güvenilir düzeye sahip olduğu tespit edilmiştir. DFA model sonuçları incelendiğinde χ^2/sd 'nin 3.481, RMSEA 0.075, GFI'nin 0.935, NFI'nin 0.901, CFI'nin 0.926 RMSEA'nın 0.075 olması modelin iyi uyumda olduğu ve RMR'nin 0.043 olması modelin mükemmel uyumda olduğunu göstermektedir. Yani Türkçeye uyarlanan modelin iyi uyum sağladığı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen ölçek, 2 alt boyut yapısına sahip olup ölçeğin birinci alt boyutu Uzaktan Eğitimin Etkinliği (UEE) ile ilgili altı maddeden (M2,M3,M6,M7,M9, M10), ikinci alt boyutu ise Uzaktan Eğitimle İlgili Zorluklar (UEZ) ile ilgili dört maddeden (M1,M4,M5,M8) oluşmaktadır. Sonuç olarak; araştırmadan elde edilen bulgular, Türkçeye uyarlanan ve AKUZET ismiyle kullanılacak "COVID-19 Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Ölçeği"nin üniversitelerde görev yapan akademisyenler için geçerli ve yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir. Gelecekte de uygulanması muhtemel olan uzaktan eğitim uygulamalarının iyileştirilmesi açısından, farklı deneyimlere sahip akademisyenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesi için daha fazla sayıda ölçme değerlendirme araçlarının geliştirilmesi çalışmalarına önem verilmelidir. Araştırmada doğrulanan ölçeğin uygulanmasından elde edilecek bulguların, günümüzde artık eğitim metotlarının merkezinde yer edinen uzaktan eğitim uygulamalarının iyileştirilmesi açısından araştırmacılar, eğitimciler ve politika yapıcılar için değerli bilgiler sağlayacağına inanıyoruz.

EXTENDED ABSTRACT: Distance education is defined as planned teaching and learning activities carried out using a communication channel in an organization, without time and place restrictions (Moore and Kearsley, 2011: 2). Reasons such as increasing demands for access to information in the face of a growing population and insufficient or impossible face-to-face education have led to distance education being preferred more as an alternative method to traditional education (Balaman, 2018). One of the sectors negatively affected by the measures implemented by governments during the COVID-19 pandemic was the education sector, where mandatory closure measures were implemented, and therefore educators and students at all levels of education. Universities in Turkey also suspended formal education for approximately two academic years with the instruction of the Council of Higher Education (YÖK) in late April 2020 and continued their educational activities through distance education. During this period, students followed their lessons from home via computers or other communication technologies. Distance education was carried out using online courses, video conferences, e-learning platforms and other digital tools. Education was continued by presenting course materials to students online, broadcasting live lessons or sharing recorded videos. This method was preferred to ensure compliance with social distance measures during the COVID-19 period and to prevent the spread of the epidemic. Understanding the attitudes of academics who attend courses by

distance education during the COVID-19 pandemic period towards distance education and the factors related to these attitudes, in order to prevent problems that may be encountered in distance education systems during periods of global crisis, to design more effective applications for teachers and learners, and to develop more concrete and accurate intervention strategies. It is important. Therefore; Developing measurement tools that analyze the attitudes of academics working at universities towards distance education; It is especially important to know the effectiveness and difficulties of distance education and to develop quality distance education programs. In our study; The validity and reliability of the Distance Education Attitudes Scale (AKUZET), which is used to measure the attitudes of Turkish-speaking academics working in a higher education institution in Turkey towards distance education, has been verified. This study aims to test the validity and reliability of the Distance Education Attitude Scale (DEAS - Distance Education Attitudes During COVID-19), which aims to measure instructor attitudes towards distance education practices, by adapting it into Turkish. The sample of the research consists of 190 academics working at Firat University in the second semester of the 2021-2022 academic year. The Cronbach's Alpha value of the 10-item scale, whose English version was created by Tzivinikou, Charitaki and Kagkara (2020), is 0,764. The original items in the scale were independently translated into Turkish by three faculty members who are expert linguists in their field. With the data taken from the Turkish scale administered to the participants, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Bartlett's values of the scale were calculated and confirmatory factor analysis was performed for the factor structures. As a result of the analyses, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) value was calculated as 0.854 and the Cronbach's Alpha coefficient was calculated as $\alpha = 0,852$. One of the reasons why the Cronbach's Alpha coefficient ($\alpha = 0,852$) of the AKUZET scale adapted to Turkish is higher than the Cronbach's Alpha coefficient ($\alpha = 0,764$) of the adapted DEAS scale is that the translation made by experts is expressed in a more understandable language depending on the research topic and the scale is chosen. It can be considered suitable for the sample group. According to exploratory factor analysis, factor loadings for the items ranged from 0,505 to 0,826 and a two-factor structure was obtained. Factor 1 explains 43,343% of the variance, Factor 2 explains 14,505% of the variance, and factor 1 and factor 2 together explain 57,848% of the variance. In this obtained factor structure, the F1 ($\alpha = 0,842$) and F2 ($\alpha = 0,725$) subdimensions were found to have a highly reliable level. When the DFA model results are examined, the fact that χ^2/df is 3.481, RMSEA is 0,075, GFI is 0,935, NFI is 0,901, CFI is 0,926, RMSEA is 0,075, shows that the model is in good fit, and RMR is 0,043, which shows that the model is in perfect fit. In other words, it has been determined that the model adapted to Turkish has a good fit. The scale obtained as a result of the study has a structure of two sub-dimensions, and the first sub-dimension of the scale consists of six items (M2, M3, M6, M7, M9, M10) related to the Effectiveness of Distance Education (UEE), and the second sub-dimension consists of four items (M1, M4, M5, M8) related to the difficulties related to distance education (UEZ). The answers to the scale are in 4-point Likert type, all items except the 4th and 5th items range from "1 = Strongly Disagree" to "4 = Strongly Agree", and the 4th and 5th items range from "4 = Strongly Disagree" to "1 = Strongly Agree". The average time required to complete the AKUZET scale is estimated to be 9–12 minutes. In conclusion; The findings obtained from the research show that the "Academics' Attitudes Towards Distance Education Scale during the COVID-19 Period", which has been adapted into Turkish and will be used under the name AKUZET, is valid and highly reliable for academics working at universities. In order to improve distance education practices that are likely to be implemented in the future, importance should be given to developing more measurement and evaluation tools to determine the attitudes of academics with different experiences towards distance education. We believe that the findings obtained from the application of the scale validated in the research will provide valuable information for researchers, educators and policy makers in terms of improving distance education practices, which are now at the center of education methods.